

Huvudman

Kristianstads kommun
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-07-03

Dnr 2026:4401

Sida **1 (6)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Spängerskolan LMH i Kristianstads kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att senast den **30 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kristianstads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kristianstads kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd som kommer in till rektorn, startar en utredning. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:4401) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Spängerskolan LMH i Kristianstads kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Spängerskolan LMH följer gällande bestämmelser om särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 12 respektive 13 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat ett urval av åtgärdsprogram med tillhörande utredningar av särskilt stöd. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn om elevers behov av särskilt stöd

Lärare, personal i elevhälsan och rektorn berättar i intervjuer om olika tillvägagångssätt för lärare att anmäla att en elev kan vara i behov av särskilt stöd, exempelvis genom skolans digitala system och på så kallade prognosmöten. Lärarna berättar att prognosmöte hålls en gång per termin och att specialpedagog, speciallärare och rektorn deltar på detta möte. Vidare uppger lärarna att elevhälsoteamet återkommande är med på lärarnas arbetslagsmöten.

Samtliga lärare uppger att de anmäler elever om de befärar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att nå kunskapskraven. Även rektorn uppger att hens bild är att lärare anmäler elever som kan vara i behov av

särskilt stöd. Rektorn säger att lärarna har god kännedom om de olika tillvägagångssätten för att göra en anmälan. Personal i elevhälsan säger däremot att hen är av uppfattningen att det inte alltid görs en anmälan och att det kan bero på att lärarna tänker att elevhälsoteamet redan känner till elevernas utmaningar.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd

En lärare uppger att det startas en utredning efter anmälan om inte personal i elevhälsan tycker att det ska testas andra extra anpassningar först. Flera lärare säger att det kan hända att personal i elevhälsan anser att lärarna ska testa andra extra anpassningar innan utredning startas. Även personal i elevhälsan uppger att de kan be lärare att testa ytterligare extra anpassningar efter anmälan. På fråga från Skolinspektionens utredare om anledningen till att elever inte utreds kan vara en resursfråga svarar representanten ja och berättar att elevhälsoteamet är underbemannat för tillfället. Rektorn uppger att det startas en utredning efter anmälan, men rektorn berättar också att det för närvarande bara finns en speciallärare på skolan som ensam inte har förutsättningar att starta fler utredningar, utan att hen istället får handleda lärarna.

Av intervjuer med rektor och personal i elevhälsan, och av de utredningar av särskilt stöd som Skolinspektionen har tagit del av, framgår att elevhälsan involveras i utredningar av särskilt stöd.

Åtgärdsprogram

Lärare, personal i elevhälsan och rektorn uppger att det fattas beslut om att upprätta åtgärdsprogram efter utredning. Vidare säger rektorn att det inte har varit aktuellt för hen att fatta beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorn berättar att elev och vårdnadshavare är delaktiga i utarbetandet av åtgärdsprogram och att åtgärder i åtgärdsprogrammet beslutas utifrån den pedagogiska bedömningen. Samtliga intervjugrupper säger även att elev och vårdnadshavare underrättas om innehållet i beslut om åtgärdsprogram. Rektorn och personal i elevhälsan uppger också att andra, mindre ingripande, åtgärder har provats innan rektorn fattar beslut om särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och/eller anpassad studiegång. Lärare säger att elever ges det stöd som framgår av deras åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket även tagit del av nio åtgärdsprogram med tillhörande utredning. Samtliga åtgärdsprogram har beslutats av rektorn. Åtgärdsprogrammen innehåller en beskrivning av elevens behov av särskilt stöd, beslutade åtgärder för eleven samt information om när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för detta. I samtliga åtgärdsprogram finns också en överklagandehänvisning.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning

som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Beslut i fråga om åtgärdsprogram, särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. (28 kap. 16 § skollagen)

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till. (29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen [2017:900])

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att delar av Spängerskolan LMH:s arbete med särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning visar att rektorn inte alltid startar en utredning när lärare anmält att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Skälet till det är, enligt lärare och personal i elevhälsan, att det kan finnas ytterligare extra anpassningar att prova för eleven innan en utredning startas. Därtill framkommer uppgifter om att personal i elevhälsan ensam inte har förutsättningar att starta fler utredningar. En rektor är skyldig att starta en utredning efter anmälan om särskilt stöd. En rektor kan således inte underlåta att starta en utredning för de elever som skolans personal har anmält behöver få sitt stödbehov utrett för att i stället sätta in andra extra anpassningar. En utredning av särskilt stöd kan dock vara mer eller mindre omfattande. En sådan utredning kan visa att eleven inte har behov av särskilt stöd och rektorn ska då fatta beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. I det skedet kan det bli aktuellt att sätta in andra extra anpassningar. Att rektorn inte alltid startar en utredning efter en anmälan om särskilt stöd är en brist.

Vad gäller anmälan till rektorn om elevers behov av särskilt stöd uppger visserligen personal i elevhälsan att hen är av uppfattningen att det inte alltid görs en anmälan. Mot bakgrund av att såväl lärare som rektorn uppger att lärare anmäler elever som de, trots extra anpassningar, befarar inte kommer att nå kunskapskraven bedömer Skolinspektionen att det inte framkommit att huvudmannen brutit mot författningarnas krav.

I övrigt har det inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att utredning av särskilt stöd görs i samråd med elevhälsan, att beslut om åtgärdsprogram fattas i enlighet med författningarnas krav, att elevers behov av särskilt stöd och de åtgärder

som beslutats för att tillgodose stödbehovet framgår, att elev och elevs vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas samt att de underrättas om innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet. Det har även framkommit att beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger samt att elever ges det stöd som framgår av deras åtgärdsprogram.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. (26 kap. 10 § skollagen)

Kristianstads kommuns verksamhet vid Spängerskolan LMH uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Kristianstads kommuns att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Hanna Lindvall

Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Lindvall

X Isabella Morovic

Föredragande
Signerat av: Isabella Morovic

I ärendets handläggning har även utredaren Gustav Nilsson medverkat.